

Percepció de la ciutadania andorrana sobre el canvi climàtic

Antoni MOLNÉ i OVIEDO

Presentació de la "Percepció de la ciutadania andorrana sobre el canvi climàtic"

Aquesta enquesta es va dur a terme entre el 6 i el 23 d'octubre del 2014. Es van escollir 758 persones de manera aleatòria a partir de dos llistes anònimes; una amb números de telèfon fix i l'altra amb números de telèfon mòbil, les dos d'Andorra Telecom.

De les persones escollides, 198 persones són nascudes a Andorra, 338 persones tenen 20 anys o més de residència al país, 135 persones tenen entre 10 i 19 anys de residència, 83 persones tenen menys de 10 anys de residència i 4 persones no van respondre la pregunta.

Es pot constatar que el 26% dels enquestats són nascuts a Andorra i que el 74% són persones que resideixen al país.

Pel que fa als estudis, el 9% dels enquestats no tenen estudis o no han finalitzat els estudis primaris, el 32% tenen estudis primaris o secundaris bàsics, el 34,5% tenen estudis secundaris superiors postobligatoris i el 24% tenen estudis universitaris.

Metodologia

L'enquesta es va dur a terme entre el 6 i el 23 d'octubre del 2014.

Es van escollir 758 persones de manera aleatòria a partir de dos llistes anònimes; una amb números de telèfon fix i l'altra amb números de telèfon mòbil, les dos d'Andorra Telecom.

Nascuts a Andorra:	198 persones
20 anys o més de residència:	338 persones
Entre 10 i 19 anys de residència:	135 persones
Menys de 10 anys de residència:	83 persones
No responen:	4 persones

El 26% dels enquestats han nascut a Andorra i el 74% són residents.

Estudis primaris incomplets o sense estudis:	9%
Estudis primaris o secundaris bàsics:	32%
Estudis secundaris superiors postobligatoris:	34,5%
Estudis universitaris:	24%

29a Diada d'Andorra a la XUVI Universitat Catalana d'Estiu (Prada, Costanys) - 20 d'agost del 2016 - 2

Quant a les preguntes contestades pels enquestats, el resultat és el següent:

1.- Amb quins aspectes relaciona el canvi climàtic?

Després de respondre de manera oberta i espontània, el 47% ho relaciona amb els gasos que provoquen la contaminació atmosfèrica i l'efecte hivernacle; un 41% amb l'augment de la temperatura; un 14% amb el desglaç dels pols o la reducció del gel dels glacials; un 10% amb un augment de tempestes, inundacions, etc., i la resta de les respostes queden per sota del 10%, llevat dels "No respon", amb un 15,5%.

1. - Amb quins aspectes relaciona el canvi climàtic?

(Multiresposta)	Freqüències	Percentatges
Total	758	
Efecte hivernacle (gasos, CO ₂ ...)	355	46,8
Augment de la temperatura	311	41,0
Reducció dels glacials/desglac dels pols	198	26,1
Augment de les tempestes/huracans/inundacions	77	10,2
Descens de les precipitacions (menys pluja, neu...)	62	8,2
Canvi en ecosistemes naturals	53	7,0
Menys reserves d'aigua	32	4,2
Augment del nivell del mar	31	4,1
Més plagues/malalties	25	3,3
Canvi en les migracions dels animals	22	2,9
Temps variable	21	2,7
Canvi/reducció dels llocs on es pot cultivar (zones de conreu)	17	2,2
Augment de les zones desèrtiques (desertificació)	16	2,1
Variació d'estacions de l'any	11	1,5
Intervenció humana	9	1,2
Excés de consum	1	0,1
No respon	117	15,5

1. - Amb quins aspectes relaciona el canvi climàtic?

Relacionat amb fenòmens meteorològics	Freqüències	Percentatges
Total	758	
Augment de la temperatura	311	41,0
Augment de les tempestes/huracans/inundacions	77	10,2
Descens de les precipitacions (menys pluja, neu...)	62	8,2
Temps variable	21	2,7
Variació d'estacions de l'any	11	1,5
Total:	482	63,6

En aquesta pregunta val la pena recalcar les dos respostes que afecten directament la intervenció humana, amb un 0,7%, i l'excés del consum, amb un 0,1%.

També s'han agrupat les respostes relacionades amb els fenòmens meteorològics, i el resultat és d'un 63,6% de les respostes per a la pregunta "Amb quins aspectes relaciona el canvi climàtic?".

2.- A través de quins mitjans ha sentit parlar del canvi climàtic?

En aquesta pregunta, la majoria dels enquestats, amb un 87,5%, diuen que la televisió és un dels mitjans a través dels quals han sentit parlar del canvi climàtic; un 47% també a través de la premsa; un 25% per la ràdio i un altre 25% per Internet. En menor proporció, amb un 4%, s'han informat a través de les revistes científiques, un 3% a l'escola i 1,5% a la universitat.

2. - A través de quins mitjans ha sentit a parlar del canvi climàtic?

	Freqüències	Percentatges
Total	758	
TV	663	87,5
Premsa	359	47,4
Ràdio	190	25,1
Internet	189	24,9
Revistes científiques	30	3,9
Escola	23	3,0
Llibres	11	1,4
Universitat	11	1,5
Conferències	9	1,2
Mejges	1	0,1
No respon	34	4,5

3.- Considera que està ben informat sobre els següents aspectes del canvi climàtic?

3.1- Les causes del canvi climàtic

Gairebé la meitat dels enquestats, amb un 49%, consideren que estan poc o gens informats de les causes del canvi climàtic, mentre que un 46% diuen que n'estan molt o bastant informats.

3.2- Les conseqüències del canvi climàtic

La majoria dels enquestats, prop d'un 52%,

3. - Considera que està ben informat sobre els següents aspectes del canvi climàtic?

3.1. Les causes del canvi climàtic

	Freqüències	Percentatges
Total	758	
Molt	39	5,1
Bastant	307	40,5
Poc	105	13,8
Gens	71	9,3
No respon	37	4,9

3.2. Les conseqüències del canvi climàtic

	Freqüències	Percentatges
Total	758	
Molt	35	4,6
Bastant	292	38,5
Poc	321	42,3
Gens	71	9,4
No respon	40	5,2

diuen que estan poc o gens informats sobre les conseqüències del canvi climàtic, mentre que un 43% consideren que n'estan molt o bastant informats.

3.3- Les mesures per lluitar contra el canvi climàtic

Pel que fa a les mesures per lluitar contra el canvi climàtic, la major part dels enquestats, amb un 56%, consideren que estan poc o gens informats, mentre que un 38% consideren que n'estan molt o bastant informats.

4.- En quina mesura creu vostè que el canvi climàtic és un problema greu actualment?

Els enquestats consideren que actualment el canvi climàtic és un problema greu amb una mitjana de 7 en una escala d'entre 1 (no és un problema greu) i 10 (és un problema extremadament greu) del total de les respostes. Aquest resultat és similar al conjunt dels països de la Unió Europea, que valoren la gravetat del canvi climàtic amb una mitjana de 7,3. Però el 63% dels enquestats consideren molt greu el problema del canvi climàtic, mentre que el 9% considera que no és un problema greu.

5.- Vostè ha percebut el canvi climàtic?

Per a aquesta pregunta, el 65% dels enquestats han percebut el canvi climàtic, en canvi un 28% no l'ha percebut.

El 71% de les persones que han percebut el canvi climàtic el relacionen amb algun fenomen meteorològic.

6.- Creu que el canvi climàtic el pot afectar a vostè?

Gairebé la meitat dels enquestats pensen que el canvi climàtic no els pot afectar, mentre que un 40% creu que sí que els pot afectar i un 10% no respon.

3. - Considera que està ben informat sobre els següents aspectes del canvi climàtic?

3.3. Les mesures per lluitar contra el canvi climàtic	Freqüències	Percentatges
Total	758	
Molt	29	3,8
Bastant	260	34,3
Poc	345	45,5
Gens	86	11,4
No contesta	38	5,0

4. - En quina mesura creu vostè que el canvi climàtic és un problema greu actualment?

Si us plau, valori en una escala entre 1 i 10, on 1 vol dir que "no és en absolut un problema greu" i 10 vol dir que "és un problema extremadament greu"

	Freqüències	Percentatges
Total	758	
1	8	1,1
2	9	1,2
3	21	2,8
4	29	3,8
5	97	12,8
6	73	9,6
7	145	19,1
8	174	22,9
9	50	6,6
10	108	14,3
No respon	43	5,7
Mitjana	7,090	
Desviació	2,027	

5. - Vostè ha percebut el canvi climàtic?

	Freqüències	Percentatges
Total	758	
Si	494	65,1
No	212	28,0
No respon	53	6,9

5.1 - (Si l'ha percebut) En quin aspecte ha percebut el canvi climàtic?

Estacions canviades, no hi ha estacions	163	33,0
Clima, climatologia canviada	89	18,1
Canvis en temperatures, temperatura variable	84	17,1
Neva menys	72	14,6
Menys fred a l'hivern, augment de temperatura	51	10,2

5. - Vostè ha percebut el canvi climàtic?

Relacionat amb fenòmens meteorològics	Freqüències	Percentatg
Total	537	70,8
Estacions canviades, no hi ha estacions	163	30,2
Clima, climatologia canviada	89	16,6
Canvis en temperatures, temperatura variable	84	15,6
Neva menys	72	13,4
Menys fred a l'hivern, augment de temperatura	51	9,5
Canvis de temps, variable	48	9,0
Canvis en precipitacions, més pluges, tempestes, meteorologia	19	3,5
Inundacions, catàstrofes atmosfèriques	6	1,1
Menys aigua, menys precipitacions	5	0,9

Entre els enquestats que creuen que el canvi climàtic els pot afectar personalment, un 44% diu que l'afecta o el pot afectar en la salut, malalties, en l'estat d'ànim, etc.; un 14% pensa en els efectes en l'activitat econòmica que pot tenir el canvi climàtic (sobretot perquè pot comportar canvis en les feines relacionades amb la neu i el turisme).

El 31% de les persones enquestades pensen que el canvi climàtic els pot afectar en algun fenomen relacionat amb la meteorologia.

7. I a les generacions futures?

Sobre els efectes del canvi climàtic en les generacions futures, un 29% del total del enquestats creuen que els afectarà més en el futur, que empitjoraran molts aspectes (sense especificar). Un 11% diu que afectarà les generacions futures en la salut, malalties, estat d'ànim; un 7% creu que l'afectarà en la manca d'aigua, la sequera o la desertització; un 6% diu que afectarà en la vida quotidiana, estil de vida o qualitat de vida de les generacions futures; un 5% esmenta efectes en l'alimentació o la manca d'aliments, mentre que un altre 5% diu que no afectarà gaire les generacions futures perquè no creu que hi hagi un canvi climàtic. També al voltant d'un 5% creu que l'afectarà perquè farà més calor en el futur per l'augment de temperatura; un 4% esmenta els efectes en l'activitat econòmica i el turisme (relacionat amb la manca de neu), i en la mateixa proporció diuen que afectarà per la contaminació o la qualitat de l'aire, i els canvis en el clima i la climatologia en general.

El 19% dels enquestats relacionen els fenòmens meteorològics als efectes del canvi climàtic en les generacions futures.

6. - Creu que el canvi climàtic el pot afectar a vostè?

Total	Freqüències 758	Percentatges
Si	304	40,1
No	375	49,5
No respon	79	10,4

6.1 - (Si creu que el pot afectar) En quin aspecte creu que el pot afectar a vostè?

Malalties, efectes en salut, estat d'ànim	133	43,9
Efectes en l'activitat econòmica, professional, menys feina (Sobretot en canvis en les feines relacionades amb la neu i el turisme)	41	13,6

6. - Creu que el canvi climàtic el pot afectar a vostè?

Relacionat amb fenòmens meteorològics

	Freqüències	Percentatges
Neva menys	24	7,9
Clima, climatologia canviada	19	6,3
Canvis en temperatures, temperatura variable	17	5,6
Estacions canviades	10	3,3
Inundacions, catàstrofes naturals	8	2,6
Menys aigua, menys precipitacions	6	2,0
Canvis en precipitacions, més pluges, tempestes, meteorologia	5	1,6
Canvis de temps, variable	5	1,6
Total:	94	30,9

7. - I a les generacions futures?

(Multiresposta)

Total	Freqüències 758	Percentatges
Afectarà en el futur, moltes coses pitjor	223	29,4
Malalties, efectes en salut, estat d'ànim	86	11,4
Menys aigua, sequera, desertització	53	6,9
Vida quotidiana, mode de vida, qualitat de vida	48	6,3
Alimentació, manca d'aliments	40	5,2
No canviarà gaire, no creu en el canvi climàtic	36	4,7
Més calor, augment de temperatura	35	4,6
Efectes en l'activitat econòmica, feina, menys turisme	32	4,2
Contaminació, qualitat aire	29	3,8
Clima, climatologia canviada	28	3,8
Natura, ecologia, paisatge, medi ambient	23	3,0
Canvis en vegetació, conreus, agricultura i ramaderia	17	2,3
Segur que sí	14	1,9
Inundacions, catàstrofes naturals	11	1,5
Potser sí, no se sap, si es compleixen les previsions	10	1,3
A Andorra no afecta gaire, en alguns llocs	8	1,1
Augment nivell del mar, costes	7	1,0

7. - I a les generacions futures?

Relacionat amb fenòmens meteorològics

	Freqüències	Percentatges
Menys aigua, sequera, desertització	53	7,0
Més calor, augment de temperatura	35	4,6
Clima, climatologia canviada	28	3,7
Inundacions, catàstrofes naturals	11	1,5
Neva menys	6	0,8
Estacions canviades	5	0,7
Canvis en precipitacions, més pluges, tempestes, meteorologia	4	0,5
Canvis de temps, variable	4	0,5
Canvis en temperatures, temperatura variable	1	0,1
Total:	147	19,4

8. Vostè personalment ha dut a terme alguna acció els darrers sis mesos per contribuir a la lluita contra el canvi climàtic?

El 53% dels enquestats diuen que no han dut a terme cap acció els darrers sis mesos per contribuir a la lluita contra el canvi climàtic, mentre que un 44% diu que sí que ho han fet.

En el conjunt dels països de la Unió Europea un 50% de la població enquestada diu que sí que ha fet alguna acció els darrers sis mesos per lluitar contra el canvi climàtic, mentre que un 46% diu que no ha fet cap acció.

9. Ha dut a terme alguna de les accions següents?

El 92% de la població diu que intenta reduir el consum d'articles d'un sol ús (com bosses de plàstic, embolcalls, etc.); el 91% intenta reduir els residus i els separa per reciclar-los. Un 76% diu que, quan és possible, compra aliments de producció local i de temporada; un 69% diu que quan compra un electrodomèstic es fixa en l'eficiència energètica; un 64% utilitza mitjans alternatius al cotxe particular (caminar, transport públic o bicicleta); un 53% ha millorat l'aïllament de la seva llar per reduir el consum d'energia; un 42% eviten prendre vols de curta distància; un 29% afirma que ha comprat un cotxe nou i ha tingut en compte el baix consum de combustible; i en menor proporció i amb un 4% diu que ha instal·lat algun equipament per generar electricitat renovable a la seva llar o ha comprat una casa amb baix consum energètic.

10. Creu que el canvi climàtic pot afectar el país?

La major part de la població enquestada, amb un 75%, creu que el canvi climàtic pot afectar Andorra, davant un 14% que creu que no el pot afectar.

8. - Vostè personalment ha dut a terme alguna acció en els darrers sis mesos per contribuir a la lluita contra el canvi climàtic?

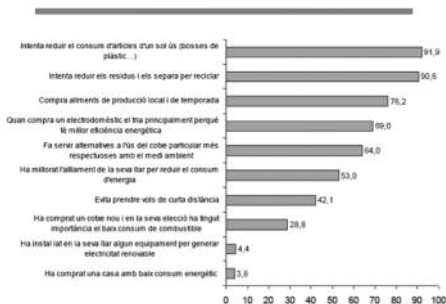
Total	Freqüències 758	Percentatges
Sí	333	44,0
No	399	52,6
No respon	26	3,4

- En el conjunt dels països de la Unió Europea un 50% de la població enquestada diu que sí que han fet alguna acció en els darrers sis mesos per lluitar contra el canvi climàtic, mentre que un 46% diuen que no han fet cap acció.

9. - Ha dut a terme alguna de les següents accions?

Percentatges	Sí	No	No respon
Ha comprat un cotxe nou i en la seva elecció ha tingut importància el baix consum de combustible	28,8	70,5	0,7
Fa servir alternatives a l'ús del cotxe particular més respectuoses amb el medi ambient, com anar caminant, en bicicleta, transport públic o compartir el cotxe	64,0	35,0	1,0
Ha millorat l'aïllament de la seva llar per reduir el consum d'energia	53,0	45,9	1,1
Ha comprat una casa amb baix consum energètic	3,8	94,9	1,2
Quan compra un electrodomèstic el tria principalment perquè té major eficiència energètica que altres models	69,0	30,0	1,0
Ha instal·lat a la seva llar algun equipament per generar electricitat renovable (per exemple, panells solars)	4,4	94,8	0,8
Compra aliments de producció local i de temporada, sempre que sigui possible	76,2	22,6	1,2
Evita prendre vols de curta distància, sempre que sigui possible	42,1	55,4	2,5
Intenta reduir els residus i els separa per reciclar	90,6	8,6	0,7
Intenta reduir el consum d'articles d'un sol ús, per exemple, bosses de plàstic del supermercat, excés d'embalatge, sempre que sigui possible	91,9	7,3	0,7

9. - Ha dut a terme alguna de les accions següents?

10. - Creu que el canvi climàtic pot afectar el país?

Total		Freqüències 758	Percentatges
	Si	571	75,3
	No	104	13,7
	No respon	83	11,0

10.1. (Si creu que pot afectar Andorra) En quin aspecte creu que pot afectar el país?

(Multiresposta)

Efectes en l'activitat econòmica, feina, menys turisme	234	41,0
Neva menys	233	40,8
Clima, climatologia canviada	60	10,6

10. - Creu que el canvi climàtic pot afectar el país?

Relacionat amb fenòmens meteorològics

	Freqüències 571	Percentatge
Neva menys	233	40,8
Clima, climatologia canviada	60	10,5
Més calor, augment de temperatura	40	7,0
Canvis en temperatures, temperatura variable	32	5,6
Ménys aigua, sequera, desertització	28	4,9
Elacions canviades	20	3,5
Canvis en precipitacions, més pluges, tempestes, meteorologia	7	1,2
Canvis de temps, variable	6	1,1
Inundacions, catàstrofes naturals	5	0,9
Total:	431	71

11. - Quines accions es poden plantejar des d'Andorra per lluitar contra el canvi climàtic?

(Multiresposta)

Total	Freqüències 758	Percentatges
Utilitzar menys el vehicle particular, utilitzar més el transport públic, anar a peu, en bicicleta...	345	45,6
Reduir el consum d'energia (calefacció, millorar aïllament de l'habitatge, llums i electrodomèstics de baix consum...)	251	33,1
Reduir residus / Recollida selectiva per reciclar	245	32,3
Augmentar fonts d'energia renovables (panells solars, centrals hidroelèctriques, energia eòlica...)	236	31,2
Utilitzar automòbils que consumeixin menys carburant/vehicles elèctrics	157	20,7
Reduir el consum d'aigua	100	13,1
Campanyes d'informació	39	5,1
Comprar productes de temporada i produïts localment	31	4,1
Fer un estudi amb els països veïns	2	0,3
Biomassa	1	0,1
Començar per educació dels nens	0,1	
Reduir contaminació el forn cremador	1	0,2
No construir més, més verd	1	0,1
No respon	153	20,1

29a Diada d'Andorra a la XLV'VIII Universitat Catalana d'Estiu (Prada, Començat) - 20 d'agost del 2016 - 29

El 41% de les persones enquestades pensen que l'afectació es pot produir en l'activitat econòmica, laboral i en un descens del turisme. El 41% pensa que pot nevar menys i el 10% creu que el pot afectar en el clima i la climatologia canviada.

Un 75% de les persones enquestades creuen que el canvi climàtic pot afectar el país amb respostes relacionades amb fenòmens meteorològics.

11. Quines accions es poden plantejar des d'Andorra per lluitar contra el canvi climàtic?

Pel que fa a les accions per lluitar contra el canvi climàtic des d'Andorra, prop d'un 46% dels enquestats diuen que es pot potenciar i utilitzar més el transport públic, anar a peu o en bicicleta per tal d'utilitzar menys el vehicle particular; un 33% considera que es poden aplicar mesures per reduir el consum d'energia (calefacció, llum i electrodomèstics de baix consum, millorar l'aïllament de l'habitatge, etc.); un 32% diu que es poden reduir residus i potenciar la recollida selectiva i el reciclatge; un 31% que es poden augmentar les fonts d'energia renovables; un 21% proposa utilitzar automòbils que consumeixin menys carburant o vehicles elèctrics. També s'esmenten mesures com reduir el consum d'aigua amb un 13%, fer campanyes d'informació amb un 5% o comprar productes de temporada i produïts localment amb un 4%. Un 20% de la mostra no ha contestat o no sap quines accions es poden plantejar des d'Andorra per lluitar contra el canvi climàtic.

Antoni Molné i Oviedo,

responsable del Servei Meteorològic del Govern d'Andorra